

LOSONC ÉS VIDEKE

Előfizetési ár:

Egész évre	10.— korona.
Felévre	5.— korona.
Negyedévre	2.50 korona.
Községi előjáróknak és tanítóknak 1 évre	8.— korona.
Egyes szám ára	20 fillér.

Politikai hetilap.

Felelős szerkesztő:
HERCZEGI JENŐ

Megjelenik minden kedden este.

Szerkesztőség: Madách-utca 15. szám.
Kiadóhivatal: Rákóczi-utca 21. szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.
„Nyitlitter” soronként 80 fillér.

A gabona országos rekvirálása

A termelők kezén levő gabona rekvirálásának elrendelése tárgyában megjelent a 2978. számú azonnal életbe lépő kormányrendelet, amelyet a következőkben ismertetünk.

A rekvirálást az egyes törvényhatóságok területén elrendeli a törvényhatóság első tisztviselője.

Kiterjed a rekvirálás nemcsak a kenyérmagvakra; búzára, rozsra és kétszemesre, hanem árpára, zabra, illetőleg a termelőknek e gabonaféleségekből meglévő feleslegére. A házi szükséglet címén visszatartható készlet rendeletileg meg van határozva, míg a gazdasági szükséglet mennyiségét a rekviráló hatóság állapítja meg a földművelésügyi miniszternek még kiadandó utasítása alapján. Ismételjük: az igénybevétel csakis a termelők készletére vonatkozik.

A termelő köteles gabonáját föl- tárnai és átadni, azt megőrizni, esetleg kicseréléséről gondoskodni és a rekvirált készletek fölött semmiképp sem rendelkezhetik. Ha idején be nem szolgáltathatja a gabonát, tartozik a mulasztást igazolni az előjárásnál, amely 14 napig terjedhető halasztást adhat. E határidő elteltével az árut a hatóság a termelő költségére — esetleg közérő igénybevételével — beszállítja.

Az igénybevételnél a hatóság jár el és pedig községekben a fősolgabíró, városokban a polgármester. A törvényhatóság első tisztviselője egyébként bárkit kötelezhet a rekvirálásnál való közreműködésre megfélemlítő díjazás ellen. A bizományosok és ezek albizományosai, amennyiben előbbiek a H. T. részvénytársasággal, utóbbiak valamely bizományossal a mai napon szerződéses viszonyban állanak, kötelesek a már megállapított jutalék mellett a rekvirálásnál interveniálni.

A beszállítás az eljáró hatóság utasítása szerint vagy a termelőhöz

legközelebb levő raktárba vagy a körzetbeli bizományoshoz történik. Az első esetben, vagyis a községi közegek közreműködésével történő átvételnél a H. T. 100 kilónként 50 fillér jutalékot fizet, amely első sorban a közreműködők díjazására fordítandó, míg a bizományosoknak átadott tételek után a rendes jutalék jár.

A fennálló szerződések érvényesek, sőt mindaddig, amíg az illető törvényhatóság területén a rekvirálást el nem rendelték, a termelő eladhatja feleslegét azoknak, akik vásárlásra jogosultak, tehát a H. T. bizományosainak is és e tételeket át is adhatja, feltéve hogy az eljáró hatóság az adásvétel jogszerűségét megállapítja. A rekvirálás elrendelésével azonban az összes vásárlási igazolványok hatályukat veszítik.

Az árak, amelyek az igénybevett készletekért fizetendők, ugyanazok, mint az átvétel idejéig és helyén érvényben levő maximális árak. Azonban azokért a tételekért, amelyek nem jelelnek meg a legmagasabb árnál alapul vett minőségnek, megfelelően alacsonyabb ár fizetendő.

Az árpa ára egyébként egészen új ármegállapítás szerint lép életbe, amely teljesen kiküszöböli a sörárpa és az egyéb árpa eddigi árbeli különbségét. Eszerint az árpa ára az egész országban netto száz kilónként 42 korona, feltéve, hogy az áru egészséges, hektolitereként legalább 64 kilós és két percentnél több idegen keveréket nem tartalmaz. Az ennél nagyobb keverékekért minden megkezdett egyegy százalék többlet után az árból husz fillér levonandó, míg a 64 kilónál kisebb súlyminőségűnél minden teljes kiló után az ár 6 kilógal bezárólag husz fillérrel, ezeután kilonként 50 fillérrel csökken. Ez árak azonban csak az igénybevett árpára vonatkoznak.

Örzségi díj címén, ha a készlet — nem a termelő hibájából — az igénybevételről számított harminc napon belül át nem veszik, e harminc napon túl a termelőnek minden hónapra métermázsaként husz fillér jár, a még be nem fejezett harminc napot is teljes hónapnak számítva.

A pénzügyőrség — mihielyt az egyes községekben kihirdetik a rekvirálás befejezését, — ki fogja nyomozni az eltulolt készleteket, amelyek aztán elkoboztatnak. Mindaddig, míg a finanszok föl nem kutatják e készleteket, vagy amíg ezeket más föl nem jelenti, a termelő pótlólag beszállíthatja gabonáját, amely esetben a maximális árnál öt kornával alacsonyabb árt fog kapni, persze, minden örzségi díj mellőzésével.

A büntető rendelkezések a mai rendeletben és a megszokott szigorú megtorlások keretében mozognak. Reméljük, hogy ezekre nem kerül a sor.

Az új leány-középiszkola

Jankovich Béla dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelet után leány-középiszkolákat szervez. Az új leány-középiszkolának a felső leányiskola négy alsó osztálya lesz az alsó tagozata és e fölül a következő három típusú középiszkola kerül: 1. a felső kereskedelmi leányiskola V., VI. és VII. osztálya. — 2., a felső kereskedelmi leányiskola három évfolyammal. — 3., a leánygimnázium négy évfolyammal. A felsőleányiskola három felső osztályában neveléstani, háztartást, gazdasági, kereskedelmi és jogi ismereteket is fognak tanítani. Az új felső kereskedelmi leányiskola tanterve a felső leányiskoláéhoz fog alkalmazkodni. A leánygimnázium is új tantervet kap; ezenül a növendékek a felső leányiskola VI. osztályából lépnek át a gimnáziumba, de a polgári leányiskolából is át lehet lépni a gimnáziumba. Az iskolafentartó fogja megállapítani azt, hogy a felső leányiskola négy alsó osztálya fölül a felső leányiskola melyik típusát szervezzék meg. A felső leányiskola VII. osztályának befejezésén után záróvizsga van, amely azonban nem kötelező. A reformokat három év alatt hajtják végre.

Adományok

az áldozatkészség-szobrára

Szaniszló Józsefné Kisfalu 50 fill. Urbán Mihályné Gergelyfalva 1 kor. Szabó Imre Jelsőcz 50 fill. Bukovszky János Apátfalva 1 kor. Kojnok Józsefné Kétkeresztur 1 kor. Bóna János Füleksávol 50 fill. Rejcsövits Gyula Salgótarján 1 kor. Kosuth István Losonc 1 kor. Ottmár Illés Törncs 50 fill. Jáou Ferenczné Felsőzellő 50 fill. Lévay Pálné Felsőzellő 50 fill. Ifj. Koczka Lajos Kalonda 50 fill. Hovancz András Fazekaszaluzsán 50 fill. Markotán János Nagyszuha 60 fill. Alabány Józsefné Bolgár 50 fill. Schswald Fülöp Turócszentmárton 50 fill. Mahrer Géza Budapest 50 fill. Gruber Ferencz Szombathely 2 kor. „Csak a belét” asztaltársaság Losonc 50 kor. Antal Erzsébet Kishartyany 50 fill. Reznik Józsefné Ipolymagyari 50 fill. Szászák Márton Ipolymagyari 50 fill. Turcsán Mária Gácsprága 50 fill. Lupták Istvánné Losonc 2 kor. Kovácsik Irma Losonc 1 kor. Breuer Sándor Losonc 50 fill. Francsik Mária Nemesfalva 50 fill. Dobos András Rimakokova 50 fill. Kvanda Jánosné Rimakokova 50 fill. Matuska Ferenczné Losonc 1 kor. Keleme Lajosné Ipolyvinc 50 fill. Szvorát Anna Gácsláros 50 fill. özv. Magyar Jánosné Kálnó 2 kor. Szlivka György Felsőpusztás 1 kor. Krasznj Andra né Boroszna 50 fill. Lukács Józsefné Losonctelki 50 fill. özv. Slézinger Károlyné Ludány 1 kor. Szabó Józsefné Lipkei 1 kor. Ludányi László Losonc 1 kor. Benyó János Felsőirsztási 1 kor. özv. Bolyós Andrásné Kismulyád 80 fill. Viczián Pálné Losonc 50 fill. Viczián Pál Kurtány 50 fill. Ottmar Mária Törncs 50 fill. Lőrincz József Kalonda 4 kor. Czelmajster János Gyetva 1 kor. Braun Benő Salgótarján 1 kor. Marczinek Julla Krivány Pavienka Mária Divényoroszi 50 fill. Pleskó János Rozsaszállás 1 kor. Többek Losonc 4 kor. Schüller Mór Losonc 2 kor. Erdős Benőné Losonc 2 kor. II. Erzsébet Kompagnie Losonc 736 kor. 90 fill. Singer Mór Budapest 50 fill. Komenda István Kokova 50 fill. özv. Adoune Jánosné Málnapatak 50 fill. Hatvani József S.-ujhely 50 fill. Bálint András Ipolymagyari 1 kor. Kalmár Józsefné Felsőözva 1 kor. Lemes Pálné Dabarlaki 50 fill. Szfankó Józsefné Felsőszáp 50 fill. Belkó Mária Dabarlaki 50 fill. Gállik Istvánné Perse 1 kor. Palyaga Zsuzai Budaszállás 50 fill. Bobály Anna Budaszállás 50 fill. Elek Jánosné Kisfalu 1 kor. (Folytatjuk.)

Használjunk
hadisegély
bélyeget!

Kohlener százados
török kintünetése

Kohlener Barna szolg. kivüli honvédszázados, aki legutóbb az erdélyi harcra teljesített szolgálatot, ujabban a „vasfélhold I. osztályával” (török kintünetés) lett kintünetve.

A tanítók kiképzése tartalékos tisztékké

Mint a Külügy-Hadügy illetékes helyről értesül, a tanítók közül egyelőre az 1865–1882. évfolyambeliak, ha egyéniségük ere minősíti őket, tartalékos tiszt kiképzés alá vonhatók. Ehez szükséges, hogy azok, kik jelenleg póttartalékosokként szerepelnek, igazolják, hogy tudományos előképzettségüket annak az évkor október elseje előtt szerezték meg, amelyben besorozták őket. Azokra a tanítókra nevez, akik jelenleg már a népfelkelés állományába kerültek, ugyanezek a háttörvények érvényesek. Ezek a népfelkelő tanítók elviileg megmaradnak annál a fegyvernemnél, amelynek állományába jelenleg tartoznak. Ha azonban közülük valaki a lovasághoz, tüzérséghez vagy a vonatcsapatokhoz volna beosztva, az egyévi önkéntesi kedvezmény elnyerése mellett a területileg illetékes közös hadseregbeli vagy honvédegyalegredhez helyezik át. Ha ezek akár a hadrakelt seregnél, akár a mögöttes országrészben a póttel kötelékén kívül teljesítenének szolgálatot, az illetékes póttelhez fogják bevonultatni őket. A kérdéses tanítóknak az egyévi önkéntesi kedvezmény elnyerését célzó kérvényei a hadrakelt seregnél az előjáró csapatparancsnoksághoz, a mögöttes országrészben pedig a póttelparancsnoksághoz terjesztendőek be. A tanítóknak arcvonalbeli, hadiápr és irodaszolgálatra való kiképzése külön szabályok szerint történik.

Kintünetések

Ófelsége az I. osztályú polgári hadiérdemkeresztet adományozta dr. gróf Forgách János és dr. gróf Wickenburg Márk külügyminiszteri osztály főnököknek; a hadikölcsön érdekében kifejtett fáradozásaiért dr. Paczolay Zoltán vármegyei tiszti főügyésznek a Ferencz József-rend lovagkeresztjét. Ugyancsak hasonló kintünetésben részesült Balás Barna balassagyarmati főszolgabíró kiváló hűzivatalt működéséért.

A tojásközpont

A tojásközpont föllállításáról tanácskozott e hó 12-én a budapesti tojástörszde igazgatósága s a többség a központ mellett foglalt állást.

Tanuló felvétetik
lapunk nyomdájában

A szeszfordói üzemek korlátozása

A rendkívüli viszonyokra való tekintettel szükségesnek mutatkozott, hogy a lakosság élelmézésére, valamint az állatállomány eltartására szükséges termények biztosítása céljából az 1916–17. évi termelési időszakban a fogyasztási adó alá eső szeszfordók szesztermeléske, illetve az egyes terményeknek szeszé való feldolgozása bizonyos korlátozások alá vétessenek. A kormány ezért elrendelte, hogy búzát, kétszerest, kölest és zabot és mezőgazdasági szeszfordók egyáltalán nem dolgozhatnak fel. Rozsot az 1913–14. évi termelési időszakban feldolgozott rozs tényleges súlymennyiségéig, árpát, kizárólag malátá alakjában, az 1913–14. évben száraz és zöld malátá alakjában feldolgozott árpamennyiség erejéig dolgozhatnak fel.

Leptulajdonos: Horczegi Jenő.

Lapkiadó: Eugel István.

Vadász-

vizsla, betanított, kitünő
német-angol faj, sötét-
barna him, átvehető

Abonyinál, Ipolyróna.

Losoncról Ipolybeceze vasutállomás fel órányira.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy v. b. báró Baratta Dragonó Norbert tulajdonát képező pultári 525 sz. tjkben foglalt, v. b. nevére irt Ingallanok a hozzája tartozó vadászattaljoggal — de a gyártelep, agyagbánya, iparvágány, ezekhez tartozó terület, kastély s előtte elterülő díszkert kivételével, folyó év szeptember hó 30-tól kezdődő egy évi időtartamra, — továbbá a gyártelepen lévő, illetve a gyártelepről az agyagbányába vivő görpálya, a hozzája tartozó összes használató kocscikkal (csillékkal) folyó évi december hó 1-től kezdődő egy évi időtartamra — Póltáron a körjegyzői hivatalban f. évi szeptember 25. napján délutáni egy és fél órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek általam, mint kinevezett zárgondnok által haszonbérbe fognak adatni.

Arverési feltételek Póltár község bírójánál s az ottani körjegyzői hivatalban vannak közszemlére kitéve s érdeklődők azokat ott megtekinthetik.

Kiskunhalason, 1916. aug. 30-án.

Mikula Pál,
zárgondnok.

Szobafestő, mázoló és cimfestő
munkákat modern és izléses kivitelben jutányosan készít
Szita István, Alsó-patakpart 6. szám.

Magyar királyi államvasutak Igazgatósága.

19666 916 szám.

Árverési hirdetés.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81 §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban délelőtt 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Aradállomáson 1916 évi szeptember hó 21-én	
Békéscsaba	11-én
Brassó	27-én
Bpest Józsefv.	18-án
Bpest. dunap. p. u.	15-én
Bpest nyugoti p. u.	26-án
Debrecen	22-én
Eszék	25-én
Fiume	26-án
Győr	12-én
Kaposvár	25-én
Kassa	21-én
Kolozsvár	22-én
Losonc	19-én
Miskolc	27-én
Nagyszében	14-én
Nagyvárad	25-én
Pápa	27-én
Pécs	18-án
Pozsony	25-én
Sátoraljaiúj.	18-án
Szabadka	25-én
Szatmárnémeti	15-én
Szeged	15-én
Szolnok	14-én
Temesvár Józsefváros	27-én
Ujvidék	26-án
Zágráb	27-én

Budapest 1916 évi augusztus 10.

Az igazgatóság.

(Utánpótlás nem díjaztatik.)

Hirdessünk

a

Losonc és Vidékében!

NESTLÉ-FÉLE
GYERMEKLISZT

Cseemők
gyermek és lábadozóknak legjobb tápláléka gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbadozást és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság, Wien I., Biberstrasse 15. U.

ADAKOZZUNK

a Vörös Kereszt!
Egylet javára!

Hordókat

petróleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszeset a legmagasabb áron minden mennyiségben készfizetés mellett veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut vagy hajóállomáshoz szállítva.

Hordóügynökök kerestetnek.

Veisz Lipót és Társa

olaj, gépszir, kocsikenőcs nagykereskedők
BUDAPEST, IX., Hentes-utca 17. Interurbán telefon József 14-50

CSETNEKI PÁL

temetkezési vállalat

LOSONC

Ajánljuk azonnali szállításra a legjutányosabb naplárak mellett:

Gép-, henger- és autóolajat, gépsziradékot, kocsikenőcsőt

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajakat szavatolt jó minőségben.

Weisz Lipót és társa

diaznózsr, szalonna- és olajnagykereskedők Budapest, IX., Hentes-utca 17. szám.

Sürgőnycim: VEISSEFET Budapest. Interurbán telefon: József 14-50.

Schwarcz Jakab

cséplőgépek, szecs kavágók, szelelőrosták,
ekék stb. stb. stb. mezőgazdasági gépek
gyári raktára.

Losonc, Kossuth Lajos-utca 7.

Ajánlja kiűnő „Stinger”
karikahajós és központi orsós

varrógépeit

előnyös fizetési feltételek mellett.

Freitag

kiadványai

Világ zsebatlász. A világ a zsebtben 158
tő és 25 mellék tár-
képpel, 17.000 alfabetikus földrajzi elneve-
zés tartalmával. Zsebfirma, csinos vászon-
kötésben 4 K. 50 f. Nélkülözhetetlen minden
családban és iroasztalon. — | — | — | —

Romania térképe. Most jelent meg kitű-
nő fekvételben Románia
térképe. Lépték: 1:1.000.000. Ára 1 K. 20 f.
Vászonra feszítve 3 K. 20 f. — | — — —

Haborus térképek. Északfrancia ország
és Belgium térképe
1 K. 20 f. Török harctér 1 K. Olasz harc-
tér 1 K. 20 f. Orosz harctér 1 K. 20 f. —

Orosz foglyok tartzkodásának helyei

Az orosz foglyok internálási és átvonulási
állomásának térképe európai és ázsiai Orosz-
országban. Ára 1 K. 50 f. Bérmentesített
küldésnél minden kiadvány 10 fillérrel
drágább. — | — | — | — | — | — | —

Megrendelhető:

6. FREYTAG und BERNDT
GES. M. B. H. WIEN VII. SCHOT-
TENFELD GASSE 62.

Szeretetadományokat

a frontra szállít a
Hadseregélyző Hivatal
átvételi különtménye
V., Váci-utca 38. szám

ENGEL ISTVÁN

könyvnyomdája **LOSONCON** Rákóczi-utca 21.

Készít minden a könyvnyomdászati
szakmába vágó munkát modern
és szakszerű kivitelben, jutányos
árak mellett.